

Erazemka in potepuhinja

Scenarij za TV igro

Osebe

TILDA – ženska 50 let

MAJA – najstnica, še osnovnošolka

Jezik:

Tilda govori v knjižni slovenščini,

Maja v nizkem najstniškem žargonu (razen ko izgovarja naučeno literarno besedilo)

LEVO – SLIKA

1. EXT. SLOVENSKO PODEŽELJE (hribovito: npr. Kozjansko)

Star fičo pelje po ovinkasti cesti – več splošnih kadrov. Voznica – Tilda – je vidna le mimogrede in od daleč.

Prek teh kadrov se odvrti ŠPICA.

DESNO – GLASBA

LEVO – SLIKA

2. INT. prostor dogajanja: podeželski kulturni dom v manjšem slovenskem kraju.

Čas: konec junija. V poletnem zraku ščeбет ptičev.

TILDA, zrela ženska kakih 50 let, potujoča lutkarica na meji preživetja, čudakinja, mešanica konkretne prizemljenosti in zasanjane odlepljenosti, vadi besedilo (vlogo Erazma) za svojo predstavo. Vse, o čemer govori njen gledališki tekst, spremljajo amatersko izvedeni, pretirano poudarjeni zvoki: npr. tresenje, tolčenje po pokrovkah ... MAJA, fantovsko oblečena in že na prvi pogled uporniška najstnica pri kakih 13 ali 14 letih, vpade v prostor. Njeno vedenje vzbuja vtis, kot da jo nekdo preganja. Njena govorica je mladostniški sleng. Do Tilde se vede predrzno in izzivalno.

DESNO – DIALOG

TILDA – ERAZEM:

Tresem se kot bilka v vetru –
Jastrebkina kazen kruta
se zgodila je že Petru,
ker je jabolka rabutal!
Tudi Elof jih dobil je,
ker se je obnašal divje,
v kuh'nji tolkel po pokrovkah,
Jastrebko ozmerjal z "mrho"!
Kaj rabutanje, kaj psotka –
saj to pravi je drobiž
v primerjavi z vodno prho,
ki pred vsemi jo dobiš.
Strah me stiska, grozen, strašen ...
Le kako naj, deček plašen,
hrabro se spopadem z njim
ali pa mu vsaj – zbežim?!

MAJA (vpade v prostor): Sej ne mot'm, ne?

(ne počaka na odgovor, odide do oddaljenega kota sobe; se parkira med kramo)

TILDA: Ja, motiš. *(napadalno):* In – kaj? Te ne moti, da me motiš?

MAJA: Sej bom tih' – k't de me ni.

TILDA: Kakšni pogoji za vajo! In to naj bi bil kulturni dom?! Kulturni!
(*ker je dekle tiho, nadaljuje*)

TILDA – ERAZEM:

Naglo izginiti od tod!
Mora biti kak izhod!
(*se poudarjeno domisli, v smislu "Aha!"*)
Raje kot da tarnam, jočem,
se odpravim na dvorišče:
dediča obisk si išče
in morda prav mene hoče,
fanta kratkih ravnih las,
pegastega v obraz ...

Takšen pljusk ni mala šala!
Zdaj me Jastreb 'ma na piki,
jutri me bo kaznovala
in bo segla po trstiki,
pa bo pelo pika poka,
dokler ji bo zmogla roka ...

MAJA: Jest ga štekam.

TILDA: Kaj si rekla?

MAJA: Jest ga štekam. Mulota, k' neče bit' tepen.

TILDA: Jasno, kot da kdo hoče? Razen če nisi ravno mazohist. – Čakaj, a to prvič slišiš?

MAJA: Kva? Zmazo-list? Kva je to?

TILDA: Ne, ne to. To, ta tekst. O Erazmu. Erazem? – Fant, ki pobegne iz sirotišnice in gre s potepuhom Oskarjem malo naokoli, da bi si poiskal nove starše?

MAJA: N'kol čula.

TILDA: Ne poznaš Erazma in potepuha? Od Astrid Lindgren? Avtorice Pike Nogavičke?

MAJA (*porogljivo*): A mi č's reč', tiste bede s kitami. (*zvok Majinega posnemanja Pikine hoje v prevelikih čevljih, vse zelo spakljivo, da bi kar najbolj izrazila svoj prezir*)

TILDA (*ogorčeno*): Ti očitno poznaš samo risanko. Nisi brala Pike Nogavičke. BRALA! Je to mogoče? Kakšni časi! Kakšno šolstvo! Kakšen učni načrt! Kje imajo glavo?

MAJA: Enkrat so mi htel' natakn't rdečo volno na glavo ...

TILDA: Kdo? Starši?

MAJA: Ma ne, t'm, u dom'. Enkrat, ko je bil pust. Volno pa blesave pikaste gate na rit ...

TILDA (*vskoči*): Pikine gate niso blesave!

MAJA: Mugoče ne zate, k' nos's douge spodne gate! ... K' so j'h htel' dat' men', pa sem jih skenslala. U čem je sploh keč, de bi gdo hotu bit' drug člou'k?

TILDA: "Bit drug člouk"? Točno. Odlična definicija! A veš, da bolje ne bi mogla povedati. Hja, pa saj ravno v tem je vse bistvo gledališča.

MAJA: Ne štekam.

TILDA: Lažeš! – Malo prej si rekla, da štekaš Erazma! (*besedo "štekaš" nalašč poudari*) Saj sem te slišala, ne zanikaj!

MAJA (*oponaša*): "Ne zanikaj!" – Vau, kok' fino nakladaš! Še b'l k't naša ta stara od slove. De nas ja zatouče, kol'k nimamo pojma, ka'sni zarukan' kreteni de smo.

TILDA: Se strinjam z njo. Če pa še Pike Nogavičke ne poznate! – Ampak rekla si, da štekaš Erazma, ker ni hotel biti tepen. Pomeni, da si dojela sporočilo dramskega teksta ...

MAJA: Prou n'č.

TILDA: ... pomeni, da si se identificirala z glavnim dramskim junakom ...

MAJA (*vpade v besedo*): N'č se nis'm dezinficirala ... Kva me use briga!

TILDA: Našla si skupno točko med sabo in Erazmom, odkrila si, da sta si podobna ...

MAJA: Bulšit!

TILDA: ... da sta si podobna, in sicer v tem, da nočeta bit' tepena. Iz česar sklepam, da vaju, no, tebe, prav tebe, hoče nekdo pretepti. (*zmagoslavno*) Sem uganila, ne?

MAJA: Bla bla bla ... Čist' tumač si not padla.

TILDA (*jezno*): Veš, kaj, smrklja! Ti si not padla, ne jaz! Ti si tista, ki si vdrla sem. Ti si zmotila mene, ne jaz tebe!

MAJA: Sej s'm ti rekla, ne se p'stit motit'. Pol pa pr'davaš, de pamet kar okol' šprica.

TILDA: A veš, da si me zmotila med pripravami na skorajšnjo predstavo. Se pravi, v čisto nepravem času, čeprav mi je bilo rečeno, da imam tu zagotovljen popoln mir. Zato zdaj, če si me že zmotila, vsaj ne laži!

MAJA (*užaljeno*): Jest da lažem?! N'kol!

TILDA: Pred kom si zbežala?

MAJA: Kva te pa briga!

TILDA: Ne dovolim, da me tikaš! Ker nisva skupaj krav pasli. – Kdo te preganja?

MAJA (*poudarjeno vnemarno*): Eh, eni frendi.

TILDA: O, lepi frendi, če moraš bežati pred njimi.

MAJA: Frendi, kolegi – to se pač t'ko reče, štekaš? No, dobr', tipi iz ... šole.

TILDA: In kaj hočejo od tebe "sošolci"?

MAJA: N'č tazga. Da b' še naprej lutala z njem'.

TILDA (*sumničavo*): Samo to? Res?

MAJA: Pajade! Men' se pa pač ne lub' več. Dost' j'h 'mam.

TILDA: Koliko si stara? – In ne reci "kva te briga"!

MAJA: Sej nis'm misl'la rečt "kva te briga". (*z užitkom*) Ampak kva VAS briga. Lepš, ne.

TILDA (*obvlada jezo, zvok njenih korakov po sobi*): Tisti trije tam ... so to tisti "frendi"? (*Maja molči, Tilda izzivalno*) A jih pokličem? (*ropot roke ob šipi, kot da sega po kljuki*)

MAJA (*naglo, proseče*): Ne, pros'm, ne!

TILDA: A da celo poznaš to besedo!

MAJA: Pliz, pus'te mi bit' tle, ob vas. Pa tud' med proslavo ...

TILDA (*jo popravi*): ... predstavo.

MAJA: Pol si novjo upal' ...

TILDA: Česa?

MAJA: K'rkol' pač. (*naglo in hlastno*) Lohk' vam use nar'dim, č' je treba ...

TILDA (*skeptično*): Kaj pa sploh znaš?

MAJA: ... Kej pr'jet – kašno luč al' firenk ... al' kva ... Kej zapet'.

TILDA (*previdno*): V zameno za kaj?

MAJA: De b' šla lohk' pol z vam' nazaj. U vaš'mu avtotu! Ne s frendi. Pliiiiiz? A lohk'?

TILDA: Prav. Moji pogoji so takšni: zdajle si tiho, da se v miru pripravim. Po predstavi mi pomagaš vse pospraviti, jaz pa te dostavim naravnost domov, k tvojim staršem.

MAJA (*kot da hoče nekaj reči, a si potem premisli in samo zamomlja*): ...

TILDA (*nadaljuje, kot da ni nič slišala*): In nameravam se temeljito pogovoriti z njimi. O tvoji vzgoji. Kje so ga polomili, kje so mahnili mimo ... takšne zadeve. Toliko da veš!

MAJA (*spet nekaj zamrmra*): ...

TILDA: Nisi mi še povedala, koliko si stara.

MAJA: Trinajst.

TILDA: Kako ti je sploh ime?

MAJA: Maja. Pa teb'?' – No, vam?

TILDA: Tilda.

MAJA (*se zafrkljivo zasmije*): Matilda?

TILDA (*trdo*): Samo Tilda.

(*Tilda začne pospravljati lutke in rekvizite v škatle, pridruži se ji še Maja; vmes si Tilda prepeva Erazmov song*)

TILDA – ERAZEM:

O, kako kako kako
rad imel bi lasten dom!
O, kako kako kako
rad imel bi mamico!

O, le kdo, le kdo, le kdo
vzel za svojega me bo?!
O, le kdo, le kdo, le kdo
vzgajal me z ljubeznijo?!

Pri drug kitici se Tildi sprva malce negotovo, kasneje pa že pogumneje in doživeto, pridruži pri petju še Maja.

LEVO – SLIKA

3. EXT. SLOVENSKO PODEŽELJE (hribovito: npr. Kozjansko)

Star fičo pelje po ovinkasti cesti – več splošnih kadrov. Voznica – Tilda – in njena sopotnica Maja sta vidni le mimogrede in od daleč.

DESNO – GLASBA

LEVO – SLIKA

4. INT. prostor dogajanja: gasilski dom v manjšem slovenskem kraju.

Čas: sredi julija. Glasovi ptičev v zraku. Kokodakanje kokoši z bližnjih dvorišč. Kdaj pa kdaj zvok vedra, ko kdo zadene ob opremo v gasilskem domu.

Tilda in Maja vadita, Tilda igra Oskarja in Nilssonovo, Maja pa Erazma in Nilssona.

DESNO – DIALOG

MAJA – NILSSON: O, pozdravljen, rajski Oskar!
Si pripeljal s sabo gosta?

TILDA – OSKAR: V lepi muzikantski službi
naokoli popotuje,
in kljub moji fini družbi
se po starših ogleduje.
Je tako, kajne, Erazem?

MAJA – ERAZEM (*hrepeneče*):
Ko strmim v ljudi obraze,
sanjam: Bi bila mogoče
ta mi mati in ta oče?

TILDA – NILSSONOVA (*gostoljubno*):
Kaj stojite ob ogradi?
Noter – k malice nasladi!

MAJA (*jezno vskoči*): Teh blesarij ne mor'm govor't. Ne mor'm, pa kon'c. Ne štekam.

TILDA (*nestrpno*): Česa spet ne štekaš?

MAJA: Pa tega, to je ful noro: (*citira*) "Ko strmim v obraze l'udi ..."

TILDA (*takoj popravi*): Ne obraze ljudi, ampak ljudi obraze.

MAJA: Zakva? A ni useen'?

TILDA: Ne, ni. Tako je zaradi rime. "Ljudi obraze" se pač rima na "Erazem". Zdaj bi si pa že lahko zapomnila!

MAJA (*ključovalno*): S'm pač butasta, pa kva!

TILDA: Ne, nisi. Presneto brihtna si, če le hočeš! – No, česa ne štekaš?

MAJA: To posluš': "Ko strmim v ljudi obraze, sanjam: Bi bila mogoče ta mi mati in ta oče?"

TILDA (*potrpežljivo*): Otrok si želi staršev. Da bi skrbel zanj, ga imeli radi. Kaj je tu težkega za razumeti?

MAJA: Težk'ga, težk'ga ... En sam' teženje. To cmizdrejne okol' družine. Pa družine gor pa družine dol ... Za skozlat'.

TILDA: Besede "družina" skoraj ni v tekstu. To si si gladko izmislila.

MAJA: Useen'. So pa starši, dom ... use ... trapast'. En sam cukr! Gdo je napisu to srajne?

TILDA (*suho*): Moja dobra prijateljica.

MAJA: A živa?

TILDA: Seveda živa! Kaj si pa misliš?

MAJA: Sori, no. S'm misl'la, da je b'la tista Astrid ... koko že.

TILDA: Lindgren. Astrid je napisala zgodbo, prijateljica pa dramatizacijo ...

MAJA (*vskoči*): Jasn', že una ta prva je zrasla. Ne štekam, zakva se ta ta mau, ta Erazmič, tol'k grebe, de b' se vturu.

TILDA (*nejevoljno*): Kaj hočeš reči?

MAJA: De b' pasu not! Če pa se folk v glaun'm matra, kok' bi jo stisnu v'n 'z družine.

TILDA (*zlobno*): Kot tvoji, na primer?

MAJA: Pust' moje! Usi l'udje, ceu folk. Sej jest nit' en'ga ne puznam ut useh frendov, k' neb' meu ločenih svojeh ta starih. Hvala lepa za ta'sno famil'jo. Jest je že ne b' marala.

TILDA (*nenadoma*): Jaz sem tudi ločena.

MAJA (*z naraslim zanimanjem*): Res? Te je pustu on?

TILDA: Jap.

MAJA: S'm k'r ved'la. Klasič'n!

TILDA: Jap.

MAJA: Zarad' mlajše in lepše?

TILDA: Ne-e.

MAJA: Koko ne?

TILDA: Zaradi starejše in grše.

MAJA: Se hecaš?

TILDA: Jap. – Zaradi mlajšega in lepšega.

MAJA (*zajame sapo, za nekaj časa ostane brez besed*): Prasec!

TILDA (*vzgojno*): Ne bodi nestrpna! – (*od srca in sočno*) Prasec! – (*skesano*) Joj, žal mi je, da te obremenjujem s tem, kar še ni za otroška ušesa ..., česar še ne moreš razumeti ...

MAJA: Koko de ne? Čist' lohk' štekam ... eni so pač pedri. Sam' tvoj tip je bil useen' prasec. Sori. – Pa ... 'maš vsaj ka'sn'ga froca?

TILDA: Nobenega.

MAJA: Loterija! Š' sreča!

TILDA: Zakaj pa še sreča?

MAJA: Ja, no, č' te je tip že na cediu pustu ... Še hujš' b' b'lo, če b' te pustu s frocom pa brez keša.

TILDA: Če bi me pustil z otrokom, bi vsaj imela ... za koga živeti. Za koga skrbeti. Ja, vse tisto bi imela, čemur ti praviš "cukr". Tako pa – nič ... Nič. Sama sem. Sama na svetu.

MAJA: Sej s'm jest tud'.

TILDA (*je sploh ne sliši, zatopljena vase zasmrka*): Čisto sama ... Vedno sem si želela velike družine. Ali pa vsaj majčkene ... samo en otrok ... če že ne velike. (*zasmrka še bolj*) Hotela sem biti mati ... (*histerično zatuli*)

MAJA (*blekne*): Mati. Mati-lda. (*se ustavi, kot bi začutila, da zafrkavanje ni na mestu*)

TILDA: Ampak mi ni uspelo. Saj sem se že sprijaznila s tem. (*smrkanje, preskok iz samopomilovanja v jezo*) Samo da moja usoda še nič ne dokazuje, predvsem ne tega, da ne bi bilo lepo živeti v srečni družini. Zato ne govori cinično o stvareh, ki jim še nisi dorasla. Srečna družina je ...

MAJA (*vskoči*): Joj, kozlat me!

TILDA: Si spet nesramna?

MAJA: Ne, res – me tišči bruhat. Slabo mi je!

TILDA (*ignorira Majo, nadaljuje svoj samogovor*): Vedno sem si želela otroka. Majhno luškano punčko z majcenimi prstki in majcenimi nohtki ...

MAJA (*vskoči*): ... ki rije po majcenem nosku in vleče v'n veliiiiike zelene šmrklje ...

TILDA: Smrklja, zaman se trudiš, da bi mi uničila moj ideal! Mojega sanjskega otroka!

MAJA: Pha, briga me! Kar 'mej ga! Sej res, zakva ga pa nimaš? Ni ratal', al' kva?!

TILDA (*užaljeno*): Se te nič ne tiče. – To niso stvari za otroke.

MAJA: "Utroke"? – V svoj' ta dumač' družin' s'm do deset'ga leta dož'vela stvari, o k'terih ti nimaš blage veze. Tvoj kultur'n lajf! Var'n in udmakn'n. Udmakn'n ut usega.

TILDA: Mula zelena! Nobene pravice nimaš soditi o mojem življenju! Še najmanj pa ti, ti ... Ti, ki si se mi zasmilila, tako sama ... brez varstva. Ki sem te pobrala s ceste, tvegala in prekršila zakone, da sem te vzela, te odpeljala izpred ... (*se odsekano ustavi*)

MAJA (*grenko*): Doma? K'r rec'! Zakva s' ne b' upala? Iz doma! Iz en'ga doma u ta drug'! Iz mladinsk'ga u kulturn' dom. Al' pa u gasilsk'! Al' pa u kukrkol' že, sam ne u dom! Ta prau dom! Dumač dom!

TILDA: In kdo je kriv, da najin dom ni domač dom? A sem mogoče jaz kriva?

MAJA: Šur, pa ja! K't ka'sna ciganka se klateš s'm pa ke, iz en'ga kraja u ta druž'ga ...

TILDA: Tako vračaš mojo dobroto. A ti povem, zakaj sem ves čas na turnejah? Zato, da te lahko preživljam z njimi! Preživljati se, zaslužiti denar – a sploh veš, kaj to pomeni?

MAJA: Kva ne b' ved'la! A jest mugoče ne igram in ne garam?! Usak dan proslava ...

TILDA: Predstava!

MAJA: ... al' še c'lo dve! Pa tol'k besed za zapoment! A veš, kva to pumen' za en'ga t'ko butast'ga, k't s'm jest?!

TILDA: Nisi butasta! To prav dobro veš!

MAJA: Pa s'm.

TILDA: Pa nisi! Kdor se v pol meseca nauči besedila za celo predstavo, in to ne le ene vloge, temveč več, ta je zelo nadarjen. Bolj kot jaz. A k tvojim očitkom! Kot da sem te prisilila v tak lajf! Ti sama si me prosila: (*oponaša*) "A grem lohk' z vam' nazaj? Z vam', u vaš'mu avtotu! Ne z njem', z mojmi frendi. Pliiiiiz? A lohk? Pliiiiiz, pliiiiiz ..."

MAJA (*v zadregi*): Hvala, no.... (*kljubovalno*) Hvala, hvala, hvala hvala – a ti moram to tisočkrat reči?

TILDA: A tisočkrat? Doslej ti ni uspelo še niti enkrat. Le kako so te vzgojili?! Kar velja tudi za "pliiiiiz". Takrat, pred dvema tednoma, sem od tebe zadnjikrat slišala to besedico.

MAJA (*ponori*): Besed'ce, besed'ce ... besediu ... teksti ... Sej sam' to zmeri furava. Sam' govorejne – to ti neki pumen'. K'r naprej bla bla bla ...Slabo mi je.

TILDA: Ja, to mi prinaša denar. Denar! Sploh štekaš, kaj je to?! Da preživim. Da je še za tebe. Da preživiš! In to, čemur se zdaj posmehuješ kot "ciganski turneji", se ti je takrat na začetku zdelo (*oponaša*) "ful kulsko"! Samo zato, ker si mislila, da ti na nenehni poti ne bo treba niti migniti s prstom. Da ne bo treba skrbeti za red ...

MAJA (*posmehljivo*): ... pumetat' šotora ...

TILDA: ... da ti ne bo treba oprati kakšne cunje, sploh ... ničesar. Da boš ušla redu, pravilom, nadzoru ... Obveznosti obesila komu drugemu – in svobodno gojila lenobo!

MAJA (*izbruhne*): Ista si k't une babe u dom'. Psihke. Socialke. Zmeri sam' lajnaš, koko de s'm lena pa nespusobna pa butasta ... Sej mogoče s'm res. Za šolo s'm ziher. Za bukve s'm ziher. Za mato s'm ziher. ... Jau, bruhat me ...

TILDA: A zdaj pa že malo pretiravamo, a ne?

MAJA (*obvlada slabost, nadaljuje*): ... Ful s'm butasta! O cifrah se mi tud' sajna ne, skoz s'm b'la na popraucih.

TILDA: Veš, kaj je narobe s tabo? To, da se smiliš sama sebi in da se nočeš niti malo potruditi. Zanašaš se na to, da bodo že drugi naredili vse namesto tebe. Kdorkoli drug. Prej tisti v domu, v zadnjem času pa pač jaz.

MAJA: K't da sam' ti kej nar'diš zame, jest pa zate prou ni'č! A to, ko'k ti pumagam pr' biznisu, pa n'č ne šteje, al' kva!!

TILDA: Saj vedno poudarjam. Ti tudi rečem hvala. Hvala za to, da dve vodiva lutke. Ker je to dvakrat laže, kot ko sem igrala vse sama. In umetniški vtis gledališča je boljši!

MAJA: Briga me "umetnišk' utis"! Amp'k ko'k ti dr'gač pumagam pr' furajnu biznisa. De sploh prid's do tist'ga tvoj'ga dragucen'ga gnarja!

TILDA (*presenečeno zajame sapo*): Kaj misliš s tem?

MAJA: To, koko ti zrihtam, sem ti zrihtala, de si loh'k' vid'la keš. Keš ut hunorarja. Brez mene bi te zmeri nategnil'. A ti še ni jasn'?

TILDA (*osuplo*): Kako "zrihtaš"?

MAJA: No, če b' že tok' rada ved'la: a se spomneš tiste prve proslave ...

TILDA (*avtomatično popravi*): ... predstave.

MAJA: ... prve prestave u tist'mu kulturn'mu dom' u Spoden'mu Kašlu. S'm slučajen slišala, k' si se z unem bajsast'm tipom pugajala za fičenke ... Bajdvej: z'lo fino, kultur'n je b'lo use, sam' de brez usac'ga haska. Ti ni ratal', a ne? Pa s'm jest šla pol k njemu in mu skoz' oken pukazala use tri moje frende. S'm mu rekla: A b' ti slučajen hotu, de ti un' tip' gob'c rasturajo? – No, kva misleš? Kva je reku? (*pomolči za večji učinek*) Ni hotu. Hotu je ohran't tisto svojo mas'no fasado brez plaveh flekou. Logič'n, ne? Pa ti je lepo use plaču, a mugoče ni?

TILDA: Niči mi ni jasno. A se nisi ravno ti bala frendov? Saj so te ogrožali, ne pa ščitili!!

MAJA (*se zasmije*): Šur! – Sam' de bajsi tega ni vedu.

TILDA: Dobro, dobro, to je bilo enkrat, takrat prvič, na tisti prvi predstavi, ko sva se šele srečali. Kasneje pa – saj ni bilo več potrebe po izsiljevanju, no, po posredovanju, kaj?

MAJA: Ja, toko ti misleš. Amp'k si u zmot', Matilda! Mat, Mat-ka, Mat-ilda!

TILDA (*sumničavo*): Na kaj spet namiguješ?

MAJA: N'č, sam' člou'k, k' 'ma tko strašliu ime, b' se moru znat' mal' b'l postau't zase.

TILDA (*zelo resno*): Kdaj si še posredovala pri plačilu? In kako naj bi ti sploh uspelo? Mislim, takrat, ko ni bilo več frendov, da bi jih kazala skozi okno?

MAJA: K' je b'la proslava ...

TILDA (*avtomatično popravi*): ... predstava ...

MAJA: Ko je b'la prestava pr' tist'mu gostinc' u Sredneh Routah, se spomneš? Un se je v'n mazu, koko de je b'lo premau folka pa de se mu n'č ne spleča ...

TILDA: Prasec.

MAJA (*oponaša*): Ne bit' n'strpna! – (*od srca*) Prasec! ... Ti s', jas'n, nasedla. Pučepn'la k't zmeri. Se skor' opravič'vala, de mu delaš zgubo. Za skozlat'! (*malo premolkne*) Veš, koko s'm jest zrihtala keš? Sori, gnar! Sam' gatke s'm slekla pa mu jeh butn'la pud nos na šank. Pol s'm ga pa uprašala, ko'k misl', de 'mam let. Pa je reku: osemnajst. Jest pa: "Neee, trinajst. Mladuletna – štekaš? In zdej, puzor! – začnem kričat', k't de je pužar. A nej?" Tip je ratu b'l tih k't tist' njegov šank. Pa b'l beu k't moje gatke. Amp'k plačat ti je šu pa prec' in use, a ne?

LEVO – SLIKA

5. INT. *gostilniška soba*

Med zgornjim Majinim tekstom nekaj zelo kratkih retrospektivnih prebliskov, ki prikazujejo gostilničarjev poskus posilstva Maje. (Dogajanje je v kričečem nasprotju z besedami.)

LEVO – SLIKA

6. INT. *prostor dogajanja: gasilski dom v manjšem slovenskem kraju – nadaljevanje prejšnjega prizora, prekinjenega z retrospekcijo.*

DESNO – DIALOG

TILDA (*zgroženo*): Ne morem verjeti.

MAJA: K'r v'rjem', ne puzab', de je b'lo teb' u korist!

TILDA (*moralistično*): Tega si zmožna ...?

MAJA (*hladnokrvno*): Jap, niso me glih pretiran' dost vzgajal. K't s' že sama poštekala.

TILDA (*ogorčeno*): Čakaj, to tvoje izsiljevanje ... to je skoraj kriminal!

MAJA: Pu mojem je pa kriminal, če gdo pušten' ne spleča za upraulen' deu.

TILDA: ... Ni moralno! Kje so te tega naučili? V tistem tvojem ... mladinskem domu?

MAJA: Jap, če mor'm pr'merjat usak moj dom, sk'p s kulturnem in gasilskem ured, je mladinsk' dom še zmeri najbolj's šola za lajf.(*s stokanjem nakaže siljenje na bruhanje*)

TILDA: Za skozlat.

MAJA (*trpeče*): Joj, res me sil' na bruhat! ...

TILDA (*hladno*): Ja, mene tudi.

MAJA: Ne, res, pr'sežem. Slabo mi je ... Koko'u pa zdej s proslavo ...?

TILDA: Predstavo. (*Tilda gre Maji natočit kozarec vode*)

Pusti to ... ni važno! Na, spij vodo! Dehidrirana si. Ni čudno, ko je taka vročina ...

MAJA (*pije, iskreno hvaležno*): Hvala.

TILDA: Ni za kaj. Odpovem predstavo?

MAJA: Ne! Sej s'm že dob'r. Dejva še un song punov't! Tist', k' greva na putepajne ...

MAJA – ERAZEM in TILDA – OSKAR (*zapojeta "potepuški" song*):

Greva gledat, kakšen svet je
in kako diši poletje!

Sonce brez oblakov sije,
cesta se v ovinkih vije,

tu so pašniki in krave
pa čbelice brenčave,

v zraku vonj je po zeliščih,
otročad divja v dvoriščih

in se igre gre otroške,
da vrešče gosi, kokoške,

dekle čistijo posode,
hlapci črpajo jim vode,

psi napenjajo verige,
potepuha pa brez brige

v dalj usmerjava vse sile,
pojeva si pesmi mile!

LEVO – SLIKA

7. EXT. SLOVENSKO PODEŽELJE (hribovito: npr. Kozjansko)

Trije najstniki se z očitnim namenom lumparije spravijo nad Tildinega parkiranega fičota, se natlačijo vanj (fičo sploh ni zaklenjen) in se precej nespretno odpeljejo. Star fičo pelje po ovinkasti cesti – več splošnih kadrov. Fantje, čeprav vidni le mimogrede in od daleč, se očitno krasno zabavajo.

DESNO – GLASBA: gangsterska glasbena spremljava

LEVO – SLIKA

8. EXT. Prizorišče je tokrat šotor, postavljen na prostemi. Čas: začetek avgusta. Glasovi škržatov. Tilda in Maja vadita lutkovni prizor na prostem, pred šotorom. Tilda je LIANDER, Maja pa LIF.

Gangsterska glasbena spremljava se nadaljuje tudi kot podlaga temu prizoru

DESNO – DIALOG

TILDA – LIANDER: Jaz Liander sem.

MAJA – LIF: Jaz Lif.

TILDA – LIANDER: Jaz sem glavni!

MAJA – LIF: Jaz pa "čif"!

OBE: Neulovljiva sva kot voda,
ker oblečena v gospoda
farbava vse policaje,
da pozdravljajo klanjaje,
pa smehljava se jim v lice:
midva nisva za v lisice!

(*refren*) Midva sva kot krokarja,
nenasitna roparja!

TILDA – LIANDER: Jaz Liander sem.

MAJA – LIF: Jaz Lif.

TILDA – LIANDER: Znava streljati!

MAJA – LIF: Paf! Pif!

OBE: Ker Liander sva in Lif,
ploden je za nama šiht,
saj sva spraznila blagajno
slavne sandojske tovarne!

MAJA – LIF: Cvenk zdaj spravljen je na varnem ...

TILDA – LIANDER (*vskoči*): Kje, pa naj ostane tajno!

TILDA (*ježno z zasebnim glasom*): Ne morem več! Vse skupaj se mi zdi že preneumno!

MAJA: Kva je neum'n? Lif? Liander?

TILDA: Oba! Še bolj pa jaz, midve, ki igrava neke izmišljene hudobne gangsterje in laževa občinstvu o tem, kako da jih bo doletela pravična kazen!

MAJA (*tih*): Zakva je to neum'n? A ni gledališe kok'r en špegu za ta prau živlejne ...?

TILDA: Marsikaj sem nakladala o lutkah, o teatru ... Ampak zdaj ne verjamem več. Pa kako naj tudi bi?! Če bi bilo gledališče zrcalna slika življenja, potem bi se moralo tako kot z L in L zgoditi tudi s kriminalci, ki so mi ukradli avto! Da grejo v arest! Ne pa da se še vedno prosti sprehajajo. In se nama režijo! Tvoji "frendi"!

MAJA: Sej niso frendi! Če b' b'li, j'm ne b' pubegn'la.

TILDA: In to naj ti verjamem?! Naj nasedem tvojim izmišljotinam? Kaj pa, če ste bili vsi skupaj dogovorjeni? Če ste skovali zaroto proti meni?

MAJA: Zakva pa prot' teb'?

TILDA: Mogoče zato, ker je priletna samska ženska brez zaščite lahek plen?! Ker je očitno primerno izbrana žrtev za mladoletne kriminalce?! A?

MAJA: Č' b' že kej planiral', putem, pu mojmu, ne b' zbral' glih tvoj'ga autota.

TILDA (*užaljeno*): Zakaj ne?

MAJA: K' je biu že stara kripa.

TILDA: A tako?! Kripa je vozil mene pa lutke pa vso opremo gor pa dol po teh hribih ... (*ji gre na jok*). Pa tudi tebe je, tebe, ki očitno nisi bila nič drugega kot njihova vohunka.

MAJA (*odločno*): N'bena vohunka!

TILDA: Kaj naj si mislim drugega?! Nekega dne kar prideš, nepovabljena, se vgnezdiš pri meni, potuješ z mano, živiš z mano, ješ mojo hrano ...

MAJA (*vskoči*): K't de ti tol'k pužrem!

TILDA: Poješ res malo, ker gospodični razvajenki ne tekne vse od kraja! Če kosmiči niso ravno tvoje znamke, že tečeš bruhat!

MAJA (*vskoči*): ... Jest garam zate, ti pumagam služit keš ...

TILDA: ...Živiš kot ... kot ... parazitka ...

MAJA: N'č paralizitka!

TILDA: ... Skratka, vse samo zato, da bi si pridobila moje zaupanje in me potem, potem ...(*dramatično*) v usodnem trenutku ...

MAJA: Kva?

TILDA: ... izdala. Vohunka in izdajalka! Ja, najbrž si jim ti povedala, kje bo predstava.

MAJA: Jest nis'm n'č zašpecala.

TILDA: Kako naj bi drugače vedeli?

MAJA: Koko pa usi drug' lu'dje zvejo za proslave? Mugoče s plakatou, k' jeh nalep'va?

TILDA (*premagano utihne, čez nekaj časa zasliševalsko*): Kako je ime tem tipom?

MAJA: Čupa, Mrdo, Kjuti.

TILDA: Kjuti? Ha, kakšno ime! Luškani? Prej Kruti, bi rekla.

MAJA: Sej 'maš prou.

TILDA: Kaj imam prav? O vaši zaroti?

MAJA : O Kjutiju. De je krut. ... Enk'at mi je reku, de je ta's'n zato, k' je 'meu hud lajf.

TILDA (*besno*): A še opravičuješ ga? Noro! Vse njih? Vsak izgovor je dober, ne, za .. za kriminalna dejanja. Zato pa je tako. Nobene pravice ni nikjer. Mladi si privoščite vse, ker veste, da vam, dokler ste mladoletni, noben nič ne more. Ja, tako je. Zaščiteni ste povsod. Kdo bo pa zaščitil nas, navadne ljudi?! Mi smo pa potem vedno žrtve.

MAJA (*izzivalno*): Puvej', zakva nis' šla na pol'cijo!

TILDA (*ogorčeno*): Ker si me na kolenih prosila, naj ne grem?! Ker potem te bodo našli in vrnili v mladinski dom. In jaz, trapa, sem se raje odrekla avtu kot pa tebi!

MAJA: Nis' šla na pol'cijo tud'zato, ker si ved'la, de si za use mau tud' sama kriva.

TILDA: Kriva? Jaz?! Za krajo lastnega avta?! Si zblaznela?

MAJA: A nis' 'mela kl'uča k'r not'? U autotu. T'ko k't en vabiu: Uzem' me!

TILDA: Kaaaj? To da bi hotela?! Zakaj pa? Saj nisem nora! Vsaj ne – več. (*naglo utihne*)

MAJA: Ne, de je t'ko b'lo, štekaš, amp'k de b' t'ko zgled'lo. Za pol'caje!

TILDA (*vsa obupana*): Moja glava! Kako bom to prenesla?!

MAJA: Zakva ta'sn cirkus? Sej je biu sam' navad'n pleh!

TILDA (*teatralično*): Zame ni bil samo "pleh". Bila sem navezana na mašingo. Pa če se spomnim, s kakšnimi odrekanji sem si ga kupila, sicer rabljenega. Zdržala sem samo zato, ker sem imela cilj: da me bo vozil na lutkovne turneje. Da mi bo dal samostojnost, samozavest, srečo ... In res mi je zvesto služil. Slava in hvala mu! ... Potem pa so prišli tile kriminalci in mi sesuli vse sanje v prah. Kako naj zdaj potujeva? Peš? (*šum škržatov*)

MAJA: Magari! Č'je treba peš, pa peš!

TILDA: Boš vraga tovorila opremo peš po tej vročini! (*škržati*) Si prerazvajena za to.

MAJA: Za kva pa ne! Pa bom, če'u treba.

TILDA: Saj sama veš, da BO treba. – Ti tvoji "frendi" ...

MAJA (*vpade*): Sej niso frendi!

TILDA: ... Ti lopovi, kriminalci, gangsterji – kot da jim ni bilo dovolj, da so mi avto ukradli – v tem primeru bi imela vsaj rahlo upanje, da ga še dobim kdaj nazaj –, ne, morali so se povrh še zaleteti z njim in ga totalno sesuti. Sesuti pleh – v prah! Tako kot moje sanje!

MAJA: Puzab'! Tud' brez autota v'va prež'veli. Jest ti'um pumagala. Res! Pr'sežem. (*šum cvrčanja škržatov*)

TILDA (*grozeče*): Uf, če mi muloti padejo enkrat v roke ...

MAJA (*resno*): Raj' ne. Nevar'n so ...

TILDA (*odneha*): V redu! Začniva misliti nase!

MAJA: Jest že mislem.

TILDA: Morda najdeva kmetijo, kjer bi postavili šotor in najeli kak voz in konja.

MAJA (*se razveseli*): Gen'jalka si, mat'!

TILDA: Kakšna mat?

MAJA (*se znajde*): Mat-ilda, ne? Voz! Namest' autota, a ne! Še 'umo fural' gledališe!

TILDA: Mogoče ... Ne veseli se prezgodaj! To je najboljša pot, da si potem razočaran.

MAJA: Tud' dom vva mel'. Ta prau, družinsk'!

TILDA (*posmehljivo*): Družina??? Sem mislila, da ne preneseš te besede!

MAJA (*s poudarkom*): Jest pr'nesem usak dom, sam' de ni mladinsk'! Če to rata še c'lo un'm prav'm putepuhom ... Koko je Erazmič Oskarju uštimu stan'vajne!
(*premetava kartonske škatle, ki predstavljajo pohištvo*)

MAJA – ERAZEM (*zapoje Erazmov song*):

Kar kot potepuh se klatim,
videl sem že mnoge hiše:
da živijo v njih bogati,
enim že na zunaj piše.

Željno, kot nihče jih ni še,
gledam in o domu sanjam ...
Kaj napravi dom iz hiše,
pravi dom iz stanovanja?

Je to vedno polna shramba?
V redu je, a to ni tisto!
Je to pred dežjem obramba
in ležišče suho, čisto?

Kaj resnično potrebujem,
da bi imel občutek doma?
Da nekdo me pričakuje,
ko od daleč sem priromal.

To napravi dom iz hiše,
pravi dom iz stanovanja!
Kdaj se želja uresniči
in bo konec potovanja?

TILDA se pridruži Majinemu petju pri zadnji kitici.

LEVO – SLIKA

9. EXT. SLOVENSKO PODEŽELJE (hribovito: npr. Kozjansko)

Vijugasta cesta. Po njej pešačita Maja in Tilda, močno otovorjeni z osebno prtljago in z lutkarskimi rekviziti.

DESNO – GLASBA: lahko se nadaljuje Erazmov song iz 8. sekvence, bodisi v vokalni bodisi samo v instrumentalni izvedbi

© Jana Kolarič

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorice je prepovedana.

LEVO – SLIKA

10. EXT. SLOVENSKO PODEŽELJE (hribovito: npr. Kozjansko)

Prizorišče je tokrat Pečnikova kmetija na podeželju.

*Čas: proti koncu avgusta. V zraku so živalski glasovi (riganje, mukanje, kokodakanje ...)
Tilda in Maja sta sredi prizora. Tilda je Oskar, Maja Erazem. Uprizarjata jutro po noči,
ki jo je Erazem prespal v hiši novih staršev. ERAZEM gre že zgodaj iskat OSKARJA na
skedenj. Ko ga ne najde, misleč, da je Oskar že odšel, plane v neutolažljiv jok.*

DESNO – DIALOG

TILDA – OSKAR (z gromkim glasom, a dobrodušno):

Kaj pomeni – strela, grom! –
ta nenadni rompompom?
Jokaš, kot bi rezal luk!
Kaj je razlog tvojih muk?

MAJA – ERAZEM (hlipaje izdavi):

Raje s tabo dalje romam!

TILDA – OSKAR (se čudi): Nisi želel staršev, doma?!

Kje iskati vzrok poloma?

MAJA – ERAZEM:

Rad bi, da si ti moj oče,
s tabo le živeti hočem!

TILDA – OSKAR (samoposmehljivo):

Loterijski res zadetek –
potepuha za očeta!
Nisem kak premožen kmet.

MAJA – ERAZEM:

Vendar nisi za odmet!

TILDA – OSKAR:

Nisem kak gospod ugleden.

MAJA – ERAZEM:

Tak, kot si, si največ vreden!

TILDA – OSKAR:

Nisem kak bogat trgovec
s polno sladkarij štacuno,
nisem ribič ali lovec
s puško v roki al' harpuno ...
Večkrat lačen kakor sit,
večkrat moker kakor suh,
pomečkan in neobrit –
tak si, če si potepuh!
Raje to kot pa bogate

dni pri starših imenitnih?!

MAJA – ERAZEM: Prima so in prav nič sitni,
a srce navija – zate!

TILDA (*jezno s svojim zasebnim glasom*): Ne razumem ...

MAJA (*skoraj veselo*): Kap me bo! Da ti enk'at ne štekaš?

TILDA: Tega neodgovornega Oskarja.

MAJA: Za kva pa "neudgovorn'ga"?

TILDA: Tepec, tepec, tepec ... Ko ve, kaj vse ni, česa mu manjka, da bi bil starš! Pa se le pusti prepričati. Nobene hrbtenice! Namesto da bi vztrajal pri "ne"! Mevža! Vedeti bi moral, kaj je za otroka najbolje! In da to pač ni on. Potepuh!

MAJA: A ni najb'l važ'n to, de ga 'ma rad?! In de 'ma froc rad njega?

TILDA (*umolkne, v ozadju zvoki kmetije, čez čas obupano*): Zakaj sploh vadiva? Itak je konec.

MAJA: N'č ni kon'c. U jesen' furamo naprej, spet naukoli!

TILDA: S septembrom greš ti v šolo.

MAJA (*zgroženo*): Za kva pa u šolo?! Sej me treniraš za gledališe ... (*mukanje s kmetije*)

TILDA: Treniram ... ha ha. No, ne vem, če je to izobrazba, ki jo ti rabiš za življenje. (*riganje s kmetije*)

MAJA: Zmeri si prau'la, de gledališe JE živlejne! – Ut kje s' dub'la ceu ta znajne?

TILDA: V norišnici. (*kikirikanje s kmetije*)

MAJA: Ma ne me basat'!

TILDA: Res. Tam sem pristala, potem ko je bilo vsega konec.

MAJA: A k't zdej? V's spet znurela?

TILDA: Bolj konec kot zdaj. Ko je bilo konec mojega zakona.

MAJA: Z un'm pedrom.

TILDA (*vzgojno*): Ne bodi nestrpna! – Ja, s pedrom. (*zatopljena v spomine*) Potem ko je bilo vsega konec. Bila sem na cesti, brez moža, brez stanovanja, brez dela, brez denarja, brez moči, brez samozavesti ... brez vsega.

MAJA (*tiho*): K't jest.

TILDA (*usmerjena le vase, Maje sploh ne sliši*): Sesuta ... na tleh. Pristala sem na psihiatriji. Doktorji, norci – to je bil nekaj časa ves moj svet. Lutke so bile pa za terapijo. Meni je bilo zdravljenje noro noro... (*se zave absurda in se zasmije*), ja, res noro vseč. Lutke so me rešile. Tako! Vse, kar vem o teatru, vem iz norišnice.

LEVO – SLIKA

11. INT. *terapevtska soba v norišnici*

Med zgornjim Tildinim tekstom nekaj zelo kratkih retrospektivnih prebliskov, ki prikazujejo nasilno vedenje bolničarjev nad Tildo: npr. uporabo prisilnega jopiča, zabadanje injekcij za umiritev (Dogajanje je v kričečem nasprotju z besedami.)

LEVO – SLIKA

12. EXT. *Pečnikova kmetija – nadaljevanje prizora, prekinjenega z introspekcijo*

DESNO – DIALOG

MAJA: Vau!

TILDA: To, kar bi te jaz naučila, ni ravno javni program. Ne prizna ga nobena socialna.

MAJA: Kva me briga soc'jalna!

TILDA (*avtomatsko popravi*): ... Socialna. Zato greš jeseni v šolo.

MAJA (*jezno*): Me misl's puslat' u dom? (*prizadeto*) Se me č's znebit', ne?

TILDA: Zmenili sva se za čez počitnice. Za kaj več pa sploh ni mogoče. Pa ne, ker jaz ne bi hotela ... Ampak ... ampak ... Ne bi te dali meni ... Brez stalnega bivališča ...

MAJA: Ja, kva pa tale pusestev? Tale Nils'nova farma.

TILDA (*avtomatsko popravi*): Pečnikova. – Tu samo gostujeva. In še to samo začasno.

MAJA (*ugovarja*): N'č začas'n. Ta star' Pečnik je ... orn'k star. Sej videš, da sam n'č več ne zmore. Froci pa ... j'h ni bliz'. Gdo'v pa pršu s'm ž'vet, u te route, n'ben!

TILDA: Otroci zdaj, ko stari rabi pomoč, seveda ne pridejo. Razumljivo. Ampak bodo prišli, ko bo umrl.

MAJA: To je – živlensk'.

TILDA: Če ne prej, takrat adijo streha nad glavo!

MAJA: 'Lih to! Ta star rab' pumoč. D'lj k't mu traja lajf, d'lj cajta sva lohk' tle, štekaš?

TILDA: Pa tvoja šola?

MAJA (*presliši*): Tle je ful kul'sk'. Super luft, prima za jest' pa n'ben n'č ne teži. Ta star' je faca! (*ljubeče*) Prou luštkan ... Kol'k je star? Osem'set? Sto? Glav'n, de ni nevar'n ...

TILDA (*pozorno*): Kaj misliš s tem, da ni "nevaren"?

MAJA: No, sej štekaš, ne – de b' me, rec'mo, hotu kej šlatat'. Al' de b' hotu, de ga maseram ... Sej veš, kva dedce zmeri matra!

TILDA (*moralistično*): Meni se pri teh letih ni sanjalo o tem. Še stari in ločeni babi se mi očitno manj kot tebi ...

MAJA: Pajade. S'm jest kriva, če je biu tvoj tip peder? Kva s' t'ko jezna, puzab' že!

TILDA: Kako veš, kaj dedci hočejo? So že kdaj tudi od tebe hoteli ... te reči?

MAJA (*odsekano*): H'teli.

TILDA: In?

MAJA: In si tud' uzeli.

TILDA: Kako?

MAJA: Koko – koko? K't si deci uzamejo!

TILDA: Kar tako?

MAJA: K'r t'ko, ja!

TILDA: In ti?

MAJA: Kva jest?

TILDA: Si ... bila ... za?

MAJA: Nis'm. Je b'lo useen' ... Se je zgod'l, pa tud' če jest nis'm marala.

TILDA: Te je kdo posilil? Kdo? Kdaj? Vse mi povej! – Da bo krivec kaznovan! ...

MAJA (*jo prekine*): Pust' to. Je že mim'. Pa govorejne pol, k' je mim', tud' n'č ne nuca. Pa sej s'm b'la dost' tud' sama kriva.

TILDA: Kdo ti je to rekel?

MAJA: Kva?

TILDA: Da si sama kriva!

MAJA: N'ben ... Usi ...

TILDA: Kdo vsi?

MAJA: Očim.

TILDA: On je bil tisti?

MAJA: On.

TILDA: Prasec!

MAJA: Ja.

TILDA: Kaj ti je rekel, zakaj da si kriva? Vse mi povej!

MAJA: Ma ... Ne spomnem se.

TILDA: Povej!

MAJA: De s'm ga skoz izzivala, take fore.

TILDA: Aha, kot sem jaz izzivala tvoje frende z avtom, ker je bil ključ v njem. (*se razburi*) Trapasto! – Nisi kriva! Zapomni si! Nisi kriva! Ne in ne! – Kaj še?

MAJA: Kva – kva še?

TILDA: ... je rekel očim?

MAJA: De s'm taka kurba k't moja mat', ube de sva pukvaren', de sva prasici ...

TILDA: Prasici? – Prasec!

MAJA: Prasec! – Matka je pol 'mela ... nesrečo. Je padla u reko. Al' pa sama skoč'la.

TILDA: O, moj bog! Mrtva je? Tvoja mama je mrtva? ...

MAJA: Spomnem se, ka'sna je b'la videt' ...

TILDA: Zakaj mi tega nisi nikoli povedala?

MAJA: ... ka'sna je b'la videt'. Pol. Pol, k' so jo našl'. Usa ... zelena.

LEVO – SLIKA

13. INT. mrtvašnica

Med zgornjim in naslednjim Majinim tekstom nekaj zelo kratkih retrospektivnih prebliskov, ki prikazujejo groteskno truplo Majine matere, kakršno je ostalo v njenem otroškem spominu.

LEVO – SLIKA

14. EXT. Pečnikova kmetija – nadaljevanje prizora, prekinjenega z introspekcijo

DESNO – DIALOG

TILDA: Groza! Saj ni treba več ...

MAJA: Zelena, mrzla ... K't jest. N'č nise'm čut'la.

TILDA: Si jokala?

MAJA: Ne. N'č.

TILDA (*zasmrka*): Nisi jokala?

MAJA: Ne. Pa tud' teb' ni treba tul't.

TILDA: In potem?

MAJA: Mene so dal' u dom. Je reku – očim –, de če jem bom kej puved'la, pol bodo usi ved'l, ka'sna kurba s'm. In de s'm jest ubila matko! (*zajoče*) ... De s'm kriva.

TILDA: Otrok ubogi ... In tako si o vsem molčala ...

MAJA: Ja. Kva pa nej bi?

TILDA: Vsi psihologi, socialne delavke ... Morali bi pomagati! - Nihče ni nič vedel?

MAJA: O men' nihče n'č. Sej to s'm itak hot'la. – Amp'k ni n'č pumagal'.

TILDA (*s slutnjo*): Kaj ni pomagalo? Proti čemu?

MAJA: Tih' s'm b'la, zmeri s'm b'la tih ... ampak ni n'č pumagal'. Frendi ... 'z doma ... niso ut prej n'č ved'l o men', amp'k ... so useen' use t'ko počel', k't de b' b'la kurba.

TILDA (*z grozo*): Frendi? Tisti trije? Kdaj? Že v domu?

MAJA: Ne, pol k' smo pubegnil' ... Jest s'm b'la sam' ena. Uni pa trije. S'm jem stokrat rekla: "Pliz, ne, pliiiz ...!" – Amp'k ni n'č pumagal'. Besede, besedice n'č ne hasnijo ... u lajfu. Na proslav' ... (*zaman čaka, da jo bo Tilda popravila*) ... t'm ja, ... u lajfu pa ne.

TILDA (*molči, čez nekaj časa*): Ubogi otrok! Oprosti. Res oprosti. – Jaz pa sem te dva meseca "vzgajala" in sekirala zaradi drobnarij. Zaradi cunj in trapastih besedic. "Prosim, hvala, oprostite ...". Ja, re je, nič ne pomenijo. Celo v gledališču ne, kaj šele v lajfu.

MAJA (*kot robot*): Pliz, ne, pliiiz ... Ne, pliiiiiz! Ne!!! ...

LEVO – SLIKA

15. EXT. grmovje na robu gozda

Med zgornjim Majinim tekstom nekaj zelo kratkih retrospektivnih prebliskov, ki prikazujejo skupinsko posilstvo Maje.

LEVO – SLIKA

16. EXT. Pečnikova kmetija – nadaljevanje prizora, prekinjenega z introspekcijo

DESNO – DIALOG

TILDA (*se razjezi*): Uf, da dobim v roke te "frende", te kriminalce! Ukradli so mi avto, se potem zaleteli z njim, mi s tem vzeli pogoj za preživetje! Ampak to sem še požrla. (*Tilda nemirno hodi sem in tja*) Potem sva obtičali na farmi, kjer se namesto s kulturo bavim s kmetijsko fiskulturo! Ampak tudi to sem pogoltnila. Stežka, ampak vendarle! Nezreli muloti pač, najstniška objestnost pač, bla bla. Da bi jim nakopala policijo? Avto je tudi bil že star pleh ...

MAJA (*vskoči*): Uprost' za pleh.

TILDA: Ne, ne, saj je bil res star.

MAJA: Ne t'ko z'lo.

TILDA: Za odpad.

MAJA: Pa tud' to je, de ti nečeš 'met uprav't s pulicaji.

TILDA: Ja, glede tega sem kot potepuh Oskar. Oziroma sem bila.

MAJA: A ti jest puvem, zakva nis' šla na pol'cijo?

TILDA (*se spomni starih Majinih besed*): Ker sem bila sokriva za krajo?

MAJA (*skesano*): Ne. T'ko sem ti jest rekla, oprost'. U resnic' nis' šla h kiflom zato, k s'm te jest na koleneh pros'la de ne j't! K pol b' me pol'caj' dal' nazaj u dom. (*nežno*) Ti pa s' se raje utpuved'la autotu k't pa men'! Hvala.

TILDA: Ali pa bolj zato, ker sem bila kot Oskar. Nobenih opravkov z državnimi organi.

MAJA: Useen' hvala!

TILDA (*ježno*): Zdaj pa ne mislim več tako. Ko vem, kakšni so tvoji "frendi". In kaj počnejo z – organi! Posiljevalci! Huje kot tatovi! Kriminalci ...

MAJA (*tih*): Mladulet'n so še, n'č jim ne mor'jo ...

TILDA: Dajo jih v dom!

MAJA: 'Z doma so pubegnil'. (*se popravi*) Smo pubegnil' ...

TILDA (*teatralično*): A da imam zvezane roke? Da bodo krivice neporavnane. Da ne morem nič, samo potrpeti ...? – Za skozlat'!

MAJA (*vskoči*): Joj, res me sil' na bruhat! ...

TILDA: Ja, nič čudnega.

MAJA: Ne, res, pr'sežem ...

TILDA (*s slutnjo*): Maja, koliko časa pa ti je že takole slabo? Kak mesec? Več? ... In a nimaš svojih ... ženskih stvari?

MAJA: Žensk'h stvari? Aja, v domu s'm j'h še mela.

TILDA: V domu. Preden ste pobegnili ...

MAJA: Ja.

TILDA: Kakšne tri mesece nazaj?

MAJA: Ja.

TILDA: Bojim se, da mi je jasno.

MAJA: Kva?

TILDA: Noseča si.

MAJA (*nejeverno*): Ne!

TILDA: Ko bi le bilo res, kot praviš ti! Ampak po mojem kaže ...

MAJA: Bom dobila otroka?

TILDA (*obupano*): Ja, to, če si noseča, navadno pomeni to ...

MAJA: Zakva pa pol nis' n'č vesela? Sej si si zmeri želela en'ga froca. Mičken'ga, mičken'ga ... sam' tvoj'ga, de b' ga 'mela, de b' zanj skrbela, pa pela ...

TILDA: Saj sem že dobila otroka. Tebe.

MAJA: Misleš res'n?

TILDA: Ja, že od prvega dne, ko te nisem mogla kar vrniti v dom ...

MAJA: O, Tilda .. A ti lohč' rečem mat'? Mat-ilda? To je ... to je ... (*ganjeno*) Hvala ...

TILDA: Veš, kaj si prinesla v moj "lajf"?

MAJA: Kavs?

TILDA (*avtomatično popravi*): Kaos, se reče ... Zmešnjavo, ja. In sem bila zato sitna in huda.

MAJA: Še zmeri s' huda, misl'm dobr' huda! Kulsk' huda!

TILDA: Tečna stara baba! Ne, ne ... saj vem, kakšna sem. In da zato moj mož ni zdržal. Ja, bil je peder ...

MAJA (*smeje se vskoči*): Ne bit' n'strpna!

TILDA: ... ampak še vedno bi bila skupaj, če ne bi bila jaz preveč ... zahtevna. Dobro, to ni več važno. Ti si mi prinesla nemir ...

MAJA: Uprost'.

TILDA: Dober, kulski nemir. In ... čudni občutek, da se mi zjutraj ljubi vstati, ker me nekaj čaka, ker me nekdo potrebuje.

MAJA: Ja, jest te za ziher!

TILDA: Me res potrebuješ?

MAJA: Nujen!

TILDA: S tabo, Maja, sem postala mama. Mati. Prava Mati-lda, ha-ha!

MAJA: Če s' v'sela, da s' postala mat', pol pa s' lohk' še mau b'l v'sela!

TILDA (*radovedno*): Zakaj?

MAJA: A ne b' b'lo fino bit' še babica? Za zraun!

TILDA (*lahkotno*): Kamor je šel bik, naj gre pa še štrik.
(*zapoje Oskarjev song*)

Kot je rekel nek možak,
srečen, da je živ ostal,
ko je s strehe padel vznak:
kar zgodi se, vse je prav!

MAJA (*pojoč ponovi*): Kar zgodi se, vse je prav!

TILDA – OSKAR: Si premislil, če je prav?!
Da ne boš se kdaj kesal!

MAJA – ERAZEM: Sem zatrdno se odločil,
da od tebe se ne ločim.
Pa čeprav si potepuh,
zame si – vsakdanji kruh!

TILDA (*se ovede*): Čakaj, čakaj ... kaj se greva?! Kako boš ti mama?

MAJA: Ne vem, ... mama ...

TILDA: Pri svojih letih? ...

MAJA (*tiho, zatikajoče*): Strah me je ...

TILDA: Poiščem ti zdravnika ...

MAJA: Za ... splav?

TILDA (*naglo*): Posiljena si bila, to bi bilo ... no, upravičeno.

MAJA: A de bi ga ubila? Froca.

TILDA (*molči*): ...

MAJA: Ubila! K't s'm mat'.

TILDA: Ne, nisi!

MAJA: Moj'ga froca. Mal'ga, luštkan'ga froca, z malim' prstki ...

TILDA (*ranjeno zakriči*): Nehaj!

MAJA: Ti to prau's? K' si si ga zmeri želela ...

TILDA (*tiho*): Ni važno, kaj bi čutila jaz ...

MAJA (*odločno*): Jest ... bi ga 'mela. In rada b' ga 'mela. Rada! Štekaš?

TILDA: To je zveza za vse življenje. (*reče po Majino*) Za cel "lajf".

MAJA: Ja, za ceu lajf.

TILDA: Bova ... razmislili ...

MAJA: 'Mela ga bom. Froca. Za ceu lajf.

TILDA: Potem ti bom pomagala. "Za ceu lajf".

MAJA: De v'mo družina. N'benih socialneh. Sam' ti?

TILDA: Samo midve, ti in jaz. Družina ...

MAJA: In un' ded'k. Fosilko.

TILDA: Ja, ta stari Pečnik. (*ganjeno zasmrka*)

MAJA (*veselo*): Dejva še un song punov't! O Nils'novi kmetiji.

TILDA (*jo popravi*): O Pečnikovi.

MAJA: Kva?

TILDA: Odslej bova peli o Pečniku. Dedek si zasluži ... himno. Daje nama streho. In hrano.

MAJA: Hrano ... uf, s'm lačna!

TILDA (*se razveseli*): Spet imaš apetit? To je pa dobro! (*skrbno*) Zdaj moraš jesti za dva.

MAJA: Jest s'm za.

Zaigrata prizor iz Erazma in potepuha. Za prizorišče jima je Pečnikova kmetija. Med njuno pesem se mešajo resnični glasovi živali: lajež, mukanje, kikirikanje ...

TILDA – OSKAR in MAJA – ERAZEM občudujeta kmetijo.

MAJA – ERAZEM: Zdi se, da je tukaj trava
najbolj sočna, najbolj zdrava,
in razteza kot podlaga
se od ribnika do praga.
Goska gaga, pes zavija ...

TILDA – OSKAR: Pečnikova je kmetija!

MAJA – ERAZEM: Tamle hlapec konja jaše,
ko živino žene s paše.
Iz namolženega mleka
bi nastala srednja reka!
Tam pa, glej, prihod kočije!

TILDA – OSKAR: Pečnik je, lastnik kmetije!

MAJA – ERAZEM: Res imam presneto srečo,
med “zavodovci” največjo,
da prav jaz od vseh sirot
smel sem it’ s teboj na pot!

TILDA (*ganjena preneha igrati, slovesno z zasebnim glasom*): Vaje je konec ... in čas je za malico.

MAJA (*skoraj razposajeno*): Kva pol še čakava?!

(*Maja plane pokonci, a se zaustavi, ker ji postane slabo*)

Joj, bruhat me ...!

DESNO – USTREZNA GLASBA: lahko instrumentalna izvedba songa *Pečnikova je kmetija!*

KONEC